ʿATIQOT

VOLUME 56

ISRAEL ANTIQUITIES AUTHORITY
JERUSALEM 2007

'Atiqot
Publications of the Israel Antiquities Authority

Editor-in-Chief: Zvi Gal

Series Editor: Rachel Kudish-Vashdi

English Editors: Tamar Winter
David Milson
Joe Shadur

Hebrew Editors: Zvi Gal
Lior Wexler
Shoshana Israeli

Editorial Coordinator: Aviva Schwarzfeld

Cover Illustrations
English: Bone Hairpins from the Byzantine Period from Ḥorbat Zikhrin
(Photography: Tsila Sagiv)
Hebrew: A Pair of Gold Earrings from the Roman Period from Ḥorbat 'Eitayim
(Photography: Howard Smithline)

Typesetting and Layout: Hagar Maimon and Margalit Hayosh
Production: Hagar Maimon
Preparation of Illustrations: Natalia Zak, Irina Berin and Elizabeth Belashov

Scanning, Plates and Printing: Keterpress Enterprises, Jerusalem

© 2007, the israel antiquities authority
POB 586, Jerusalem 91004
ISBN 978–965–406–200–8
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il

CONTENTS

Subterranean Storage Chambers of the Early Bronze Age IB at Giv‘at Qesem *Flint Artifacts, by Hamoudi Khalaily*	Deborah A. Sklar-Parnes and Emanuel Eisenberg	1*
Salvage Excavations at Khirbat Ma‘raba	Lilly Gershuny	13*
Iron Age IIA Remains from a Salvage Excavation at Sulam	Yardenna Alexandre	23*
Solomon’s Stables, The Temple Mount, Jerusalem: The Events Concerning the Destruction of Antiquities 1999–2001	Jon Seligman	33*
The Archaeological Finds in the Soil Debris Removed from the Temple Mount, Jerusalem, 1999–2000 *The Coins, by Ariel Berman*	Yuval Baruch	55*
The Coins from Khirbat Deiran, Reḥovot	Robert Kool	65*

Summaries of the Hebrew Section

A Late Chalcolithic and Early Bronze Age Settlement at Peqi‘in, in Upper Galilee	Nimrod Getzov	69*
Protohistoric Settlement Remains at Ḥiṭṭin, on the Fringes of the Arbel Valley	Nimrod Getzov	70*
A Farmstead from the End of the Iron Age and Installations at the Foot of Khirbat Abū Shawān	Yuval Baruch	71*
A Burial Cave from the First–Second Centuries CE and Double-*Arcosolia* Tombs from the Fourth–Fifth Centuries CE on the Fringes of Ḥorbat Zikhrin	Elie Haddad	74*
Early Roman and Early Byzantine Glass Vessels from T2 and T4 near Ḥorbat Zikhrin	Ruth E. Jackson-Tal	76*
A Burial Cave at Ḥorbat ‘Eitayim	Hanaa Abu Uqsa	76*
Remains from the Roman and Byzantine Periods at Ḥorbat Ḥaẓaẓ, Ashqelon	Pirhiya Nahshoni	78*
The Coins from Ḥorbat Ḥaẓaẓ, Ashqelon	Helena Sokolov and Gabriela Bijovsky	81*
Tombs of the Roman Period and Building Remains of the Byzantine and Early Islamic Periods at Kafr Kama	Chaya Ben-Nachum	82*

Glass Vessels from Tomb 202 at Kafr Kama	Yael Gorin-Rosen	83*
Building Remains and Industrial Installations from the Early Islamic Period at Khirbat Deiran, Reḥovot	Aviva Bouchenino	84*
Glass Vessels from Khirbat Deiran, Reḥovot	Yael Gorin-Rosen	85*
An Ancient Flour Mill on the Northern Dam of the 'Tanninim Reservoir'	Yosef Porath, Peter Gendelman and Yael Arnon	86*
The Hebrew Section		1–166

ABBREVIATIONS

AASOR	Annual of the American Schools of Oriental Research
'Atiqot (*ES*)	English Series
'Atiqot (*HS*)	Hebrew Series
BAR	*British Archaeological Reports*
BAR Int. S.	British Archaeological Reports (International Series)
BASOR	*Bulletin of the American Schools of Oriental Research*
BIES	*Bulletin of the Israel Exploration Society* (Hebrew)
BMB	*British Museum Bulletin*
ESI	*Excavations and Surveys in Israel*
HA	*Ḥadashot Arkheologiyot*
HA–ESI	*Ḥadashot Arkheologiyot – Excavations and Surveys in Israel* (from 1999)
IAA Reports	Israel Antiquities Authority Reports
IEJ	*Israel Exploration Journal*
INJ	*Israel Numismatic Journal*
JARCE	*Journal of American Research Center in Egypt*
JEA	*Journal of Egyptian Archaeology*
JGS	*Journal of Glass Studies*
JMA	*Journal of Mediterranean Archaeology*
JPOS	*Journal of the Palestine Oriental Society*
JRA	*Journal of Roman Archaeology*
LA	*Liber Annuus*
OIP	Oriental Institute Publications
PEF	*Palestine Exploration Fund*
PEFQSt	*Palestine Exploration Fund Quaterly Statement*
PEQ	*Palestine Exploration Quarterly*
PPTS	The Library of the Palestine Pilgrim Text Society
QDAP	*Quarterly of the Department of Antiquities of Palestine*
RB	*Revue Biblique*
ZDPV	*Zeitschrift des Deutschen Palästina-Vereins*

Addresses of authors other than employees of the Israel Antiquities Authority:
Ruth E. Jackson-Tal—83 Sharett St., Tel Aviv 62504; Daphna Ben-Tor—The Israel Museum, Jerusalem; Dalia Hakker-Orion—14 Golomb St., Ramat Ha-Sharon 47414.

עתיקות

כרך 56

רשות העתיקות
ירושלים התשס"ז

עתיקות
פרסומי רשות העתיקות

עורך ראשי: צבי גל

עורכת הסדרה: רחל קודיש־ושדי

עריכה עברית: צבי גל
ליאור וקסלר
שושנה ישראלי

עריכה אנגלית: תמר וינטר
דיויד מילסון
ג׳ו שדור

רכזת מערכת: אביבה שוורצפלד

איורי עטיפה
עברית: זוג עגילי זהב מהתקופה הרומית מחורבת עיתאים (צילום: הוארד סמיטליין)
אנגלית: סיכות ראש מעצם מהתקופה הביזנטית מחורבת זכרין (צילום: צילה שגיב)

סדר ועיצוב: הגר מימון ומרגלית היוש
הבאה לדפוס: הגר מימון
הכנת איורים לדפוס: נטליה זק, אירינה ברין ואליזבט בלשוב

סריקות, לוחות ודפוס: מפעלי דפוס כתר, ירושלים

© כל הזכויות שמורות לרשות העתיקות
ת״ד 586, ירושלים 91004
ISBN 978–965–406–200–8
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il

תוכן העניינים

יישוב מהתקופה הכלקוליתית המאוחרת ומתקופת הברונזה הקדומה בפקיעין שבגליל העליון	נמרוד גצוב	1
שרידי יישובים פרוטו־היסטוריים בחטין שבשולי בקעת ארבל	נמרוד גצוב	13
בית חווה מסוף תקופת הברזל ומתקנים לרגלי ח׳רבת אבו שַׁוָאן	יובל ברוך	25
מערת קבורה מהמאות הא׳–הב׳ לסה״נ וקברים מטיפוס דו־מקמר מהמאות הד׳–הה׳ לסה״נ בשולי חורבת זכרין הממצא האנתרופולוגי, מאת יוסי נגר המטבעות, מאת גבריאלה ביכובסקי	אלי הדד	45
כלי זכוכית מהתקופות הרומית הקדומה והביזנטית הקדומה מקברים T2 ו־T4 שליד חורבת זכרין	רות א׳ ג׳קסון־טל	59
מערת קבורה בחורבת עיתאים המטבעות, מאת דני שיאון החרפושית, מאת דפנה בן־תור	הנאא אבו־עוקסה	65
שרידים מהתקופות הרומית והביזנטית בחורבת חצץ, אשקלון הממצא, מאת פרחיה נחשוני ומיקי עין־גדי עצמות בעלי חיים, מאת דליה הקר־אוריון	פרחיה נחשוני	81
המטבעות מחורבת חצץ, אשקלון	הלנה סוקולוב וגבריאלה ביכובסקי	99
קברים מהתקופה הרומית ושרידי מבנים מהתקופות הביזנטית והאסלאמית הקדומה בכפר כמא המטבע, מאת דני שיאון	חיה בן־נחום	105
כלי הזכוכית מקבר 202 בכפר כמא	יעל גורין־רוזן	113
שרידי מבנים ומתקני תעשייה מהתקופה האסלאמית הקדומה בח׳רבת דיראן, רחובות	אביבה בושנינו	119
כלי הזכוכית מח׳רבת דיראן, רחובות	יעל גורין־רוזן	145
טחנת קמח קדומה על הסכר הצפוני של ׳מאגר נחל תנינים׳	יוסף פורת, פטר גנדלמן ויעל ארנון	151

החלק האנגלי

חדרי אחסון תת־קרקעיים מתקופת הברונזה הקדומה 1ב בגבעת קסם	דבורה א׳ סקלר־פרנס ועמנואל איזנברג	*1
חפירות הצלה בח׳רבת מערבה	לילי גרשוני	*13
שרידים מתקופת הברזל 2א מחפירת הצלה בסולם	ירדנה אלכסנדר	*23

אורוות שלמה בהר הבית, ירושלים: תיאור שרשרת פגיעות בעתיקות בין השנים 1999–2001	יוחנן (ג׳ון) זליגמן	*33
הממצאים הארכיאולוגיים מערמות העפר שפונו מאורוות שלמה בהר הבית, ירושלים 1999–2000	יובל ברוך	*55
המטבעות מח׳רבת דיראן, רחובות	רוברט קול	*65